

Sveučilište u Mostaru

Medicinski fakultet

Katedra za bolesti glave i vrata

Pročelnik Katedre: Doc. dr. sc. Boris Jelavić, dr. med., otorinolaringolog

---

IZVEDBENI PLAN NASTAVE ZA PREDMET *BOLESTI GLAVE I VRATA* ZA AK. GOD. 2017. / 2018.

Sadržaj mrežne stranice:

A. Struktura predmeta	str. 1
B. Opće napomene o predmetu i organizaciji nastave	str. 1
C. Nastavne teme, satnica, ispitna pitanja, literatura, ispitni rokovi	str. 3
C1. Otorinolaringologija.....	str. 3
C2. Maksilofacijalna kirurgija	str. 11
C3. Dentalna medicina	str. 15
D. Bolesti glave i vrata - opće napomene o polaganju ispita i načinu ocjenjivanja, svi ispitni rokovi	str. 20
E. Nastavnici u predmetu Bolesti glave i vrata	str. 21
F. Knjižica kliničkih vještina	str. 22

A. STRUKTURA PREDMETA

Ukupan broj nastavnih sati: 110 sati (45 predavanja + 20 seminara + 45 vježbi):

1. Otorinolaringologija:	70 sati (25 + 11 + 34);
2. Maksilofacijalna kirurgija:	20 sati (8 + 6 + 6);
3. Dentalna medicina:	20 sati (12 + 3 + 5).

ECTS bodovi: 8.

B. OPĆE NAPOMENE O PREDMETU I ORGANIZACIJI NASTAVE

U predmetu Bolesti glave i vrata provodi se nastava iz tri grane:
Otorinolaringologija, Maksilofacijalna kirurgija i Dentalna medicina.

Ciljevi: Upoznati studente medicine s bolestima glave i vrata iz područja otorinolaringologije, maksilofacijalne kirurgije i dentalne medicine.

Ishodi: Nakon što odsluša i položi kolegij, student će steći dolje nabrojana znanja, vještine i stavove:

Opće kompetencije:

Tijekom studija moći će planirati samostalno učenje na način kritičkog i samokritičkog propitivanja znanstvenih istina.

Moći će demonstrirati osobne kvalitete ličnosti (rad u timu i osobni doprinos, zainteresiranost, aktivno slušanje i izgradnja pozitivnih odnosa s članovima skupine, sposobnost argumentiranoga branjenja svojih stavova).

Specifične kompetencije:

Znat će osnove etiopatogeneze, kliničke slike i dijagnostike bolesti iz područja otorinolaringologije, maksilofacijalne kirurgije i dentalne medicine na razini koja je potrebna za rad doktora medicine u primarnoj praksi.

Bit će sposoban rabiti specifične instrumente i pomagala za osnovne dijagnostičke postupke kako bi utvrdio stanje organa glave i vrata kojima se bave otorinolaringologija, maksilofacijalna kirurgija dentalna medicina.

Na osnovi gore stečenih znanja i vještina bit će sposoban provoditi prenošenje znanja, prevenciju i osnove liječenja bolesti uz područja otorinolaringologije, maksilofacijalne kirurgije i dentalne medicine na razini primarne prakse.

Steći će znanja o svim žurnim stanjima i sposobnost samostalnog rješavanja jednoga dijela žurnih stanja u proučavanim organima glave i vrata, a posebno bolesti i ozljeda u području križanja dišnog i probavnog puta.

Ishodi učenja će se vrijednovati tijekom nastave kontinuiranom provjerom znanja (usmeno, pismeno) i usvojenih praktičnih vještina na vježbama (rad na odjelu s bolesnicima), raspravama na seminarima, te na završnom ispitu (praktični, pismeni i usmeni).

Nastava iz predmeta je podijeljena u tri granska dijela. Svaki granski dio predmeta provodi svoj ispit. Konačna ukupna ocjena za cijeli predmet računa se po posebnoj formuli od tri granske ocjene proporcionalno udjelu u nastavi i obvezama studenata.

C. NASTAVNE TEME, SATNICA, ISPITNA PITANJA, LITERATURA, ISPITNI ROKOVI

C1. OTORINOLARINGOLOGIJA

NASTAVNE TEME

ORL - Predavanja

1.	P1 - Uvod u ORL. Kratak pregled anatomije uha.	1 šk. sat
2.	P2 - Fiziologija sluha. Ispitivanje sluha.	1 sat
3.	P3 - Oštećenje sluha. Tinnitus.	1 sat
4.	P4 - Fiziologija vestibularnog osjetila. Ispitivanje ravnoteže. Vestibularni poremećaji..	1 sat
5.	P5 - Menierova bolest. Vestibularni neuronitis. Barotrauma	1 sat
6.	P6 - Upale vanjskog uha. Upale srednjeg uha. Upale unutarnjeg uha.	1 sat
7.	P7 - Komplikacije upala uha. Tumori uha i temporalne kosti.	1 sat
8.	P8 - Kirurško liječenje bolesti uha. Kohlearni implantati.	1 sat
9.	P9 - Nos i paranazalni sinusi: kratko embriologija, anatomija, fiziologija. Deformacije nosne piramide i septuma. Septoplastika, rinoplastika.	1 sat
10.	P10 - Fizikalne pretrage nosa i PNS. Radiološke pretrage nosa i PNS. Tvorbe kože nosa; kirurško liječenje. Tumori nosne šupljine, PNS i nazofarinksa.	1 sat
11.	P11 - Ozljede nosa. Strano tijelo u nosu. Upale kože nosa.	1 sat
12.	P12 - Epistaksa. Infekcijski rinitisi. Neinfekcijski rinitisi.	1 sat
13.	P13 - Akutni rinosinuitisi. Kronični rinosinuitisi. Nosni polipi. Antrohoanalni polip.	1 sat
14.	P14 - Kratka anatomija ždrijela. Tonzilarni problem. Adenoidne vegetacije.	1 sat
15.	P15 - Adenotomija, tonzilektomija: indikacije i temeljni principi operacije.	1 sat
16.	P16 - Akutne i kronične upale ždrijela i grkljana.	1 sat
17.	P17 - Dobročudni i zloćudni tumori ždrijela. Dobročudni tumori grkljana.	1 sat
18.	P18 - Bolesti velikih žlijezda slinovnica (sijaloadenitis, sijalolitijaza, neoplazme). Kirurško liječenje.	1 sat
19.	P19 - Križanje dišnog i probavnog puta. Benigne tvorbe glasiljki. Paraliza glasiljki. Ozljede i stenoze grkljana.	1 sat
20.	P20 - Laringofaringealni refluks. Strano tijelo grkljana i dušnika. Strano tijelo bronha i jednjaka.	1 sat
21.	P21 - Zloćudni tumori grkljana i hipofarinksa. Kirurgija tumora grkljana i hipofarinksa. Govorna rehabilitacija. Disekcije vrata.	1 sat
22.	P22 - Čvor na vratu. Ciste vrata. Limfomi glave i vrata. Hemangiomi glave i vrata.	1 sat
23.	P23 - Infekcije dubokih prostora vrata. Metastatski tumori vrata nepoznate primarne lokalizacije.	1 sat
24.	P24 - Kirurško liječenje štitne žlijezde	1 sat
25.	P25 - Kirurško liječenje doštitne žlijezde	1 sat
Ukupno 25 sati predavanja po studentu/skupini		

ORL - Seminari

1.	S1 - Rana dijagnostika teške naglušnosti i gluhoće.	1 šk. sat
2.	S2 - Hitna stanja u rinologiji I. ARIA smjernice.	1 sat
3.	S3 - Hitna stanja u rinologiji II. EP3OS-Europske smjernice za liječenje rinosinuitisa u primarnoj praksi.	1 sat
4.	S4 - Inspiracijski stridor: diferencijalna dijagnoza, liječenje. Konikotomija, traheotomija.	1 sat
5.	S5 - ISKRA smjernice za grlobolju I.	1 sat
6.	S6 - ISKRA smjernice za grlobolju II.	1 sat
7.	S7 - Krvarenja u ORL području.	1 sat
8.	S8 - Strano tijelo u ORL području.	1 sat
9.	S9- Endoskopija u ORL. Kirurško liječenje hrkanja.	1 sat
10.	S10 - Kirurške regije vrata.	1 sat
11.	S11 - Estetske operacije u ORL: aurikuloplastika, ritidoplastika, blefaroplastika.	1 sat
Ukupno 11 sati seminara po studentu/skupini		

ORL - Vježbe

1.	V1 - Radno mjesto za ORL pregled. Uporaba čeonog ogledala.	1 šk. sat
2.	V2 - Instrumentarij za pregled glave i vrata.	1
3.	V3 - Otoskopija. Toaleta uha.	1
4.	V4 - Prednja rinoskopija.	1
5.	V5 - Postrinoskopija. Epistaksa: instrumenti i materijal za prednju i stražnju tamponadu nosa.	1
6.	V6 - Orofaringoskopija.	1
7.	V7 - Indirektna laringoskopija.	1
8.	V8 - Anamneza u otologiji, rad u ORL ordinaciji.	2
9.	V9 - Anamneza u rinologiji, rad u ORL ordinaciji.	2
10.	V10 - Anamneza u orofaringologiji, rad u ORL ordinaciji.	2
11.	V11 - Anamneza u laringologiji, rad u ORL ordinaciji	2
12.	V12 - Akumetrija. Slušna pomagala. Upoznavanje s pravima naglušnih osoba u postupku nabave i održavanja slušnih pomagala.	1
13.	V13 - Kabinet za sluh. Tonska audiometrija. Timpanometrija. Rana detekcija gluhoće.	1
14.	V14 - Kabinet za ravnotežu. Vestibulometrija (kalorički pokus, rotacijski pokus).	1
15.	V15 - Kabinet za endoskopiju u ORL. Rigidni i fleksibilni endoskopi za glavu u vrat. Otomikroskopija.	1
16.	V16 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu.	3
17.	V17 - Trahealna kanila: vrste, toaleta, postavljanje. Skrb bolesnika s traheostomom.	1
18.	V18 - UZV, RTG, CT, MR u ORL području. Predstavljanje fizioloških i patoloških snimki.	1
19.	V19 - Osobitosti ORL operacijske dvorane. Oprema za mikrolaringoskopiju, rigidnu ezofagoskopiju i traheobronhoskopiju. Rad u operacijskoj dvorani.	5
20.	V20 - Praktične vještine naučene na vježbama: kolokvij (samostalno izvođenje i test).	5
Ukupno 34 sati vježbi po studentu/skupini		

IZVEDBENI PLAN – SATNICA: ORL, ak. god. 2017. / 2018.

(P -25 sati, S - 11- sati, V -34 sati, ukupno 70 sati po studentu/skupini)

Dan	Vrijeme	Oblik nastave (broj sati)	Sadržaj nastavne jedinice	Predavač/voditelj
Ponedjeljak 26. 2. 2018.	8.00 – 10.15	Predavanje (x3)	P1 - Uvod u ORL. Kratak pregled anatomije uha. P2 - Fiziologija sluha. P3 - Ispitivanje sluha. Vrste oštećenja sluha. Tinnitus.	Prof. dr. sc.V. Petric (Predavaonica na 8. katu u zgradi SKB)
	10.15 – 11.45	Predavanje (x2)	P4 - Fiziologija vestibularnog osjetila. Ispitivanje ravnoteže. Vestibularni poremećaji. P5 - Menierova bolest. Vestibularni neuronitis. Barotrauma.	Doc. dr. sc. M. Leventić
	12.30 – 15.30	Vježbe (x4) Skupine: 1-5	V1 - Radno mjesto za ORL pregled. Uporaba čeonog ogledala. V2 - Instrumentarij za pregled glave i vrata. V3 - Otoskopija. Toaleta uha. V12 - Akumetrija. Slušna pomagala. Upoznavanje s pravima naglušnih osoba u postupku nabave i održavanja slušnih pomagala.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Utorak 27. 2. 2018.	8.00 – 10.15	Predavanje (x3)	P6 - Upale vanjskog uha. Upale srednjeg uha. Upale unutarnjeg uha. P7 - Komplikacije upala uha. Tumori uha i temporalne kosti. P8 - Kirurško liječenje bolesti uha. Kohlearni implantati.	Prof. dr. sc. V. Petric
	10.30 – 11.15	Seminar (x1)	S1 - Rana dijagnostika teške naglušnosti i gluhoće.	Prof. dr. sc. V. Petric
	12.00 – 15.00	Vježbe (x4) Skupine: 1-5	V13 - Kabinet za sluh. Tonska audiometrija. Timpanometrija. Rana detekcija gluhoće. V14 - Kabinet za ravnotežu. Vestibulometrija (kalorički pokus, rotacijski pokus). V8 - Anamneza u otologiji, rad u ORL ordinaciji	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Srijeda 28. 2. 2018.	8.00 – 9. 30	Predavanje (x2)	P20 - Laringofaringealni refluks. Strano tijelo grkljana i dušnika. Strano tijelo bronha i jednjaka. P19 - Križanje dišnog i probavnog puta. Benigne tvorbe glasiljki. Paraliza glasiljki. Ozljede i stenoze grkljana.	Prof. dr. sc. V. Petric
	9.30 – 10.15	Seminar (x1)	S4 - Inspiracijski stridor: diferencijalna dijagnoza, liječenje. Konikotomija, traheotomija.	Prof. dr. sc. V. Petric
	10.30 – 11.15	Predavanje (x1)	P16 - Akutne i kronične upale zdrijela i grkljana	Doc. dr. sc. M. Leventić

	12.00 – 14.15	Vježbe (x3) Skupine: 1-5	V7 - Indirektna laringoskopija. V11 - Anamneza u laringologiji, rad u ORL ordinaciji (1 šk. sat). V19 - Osobitosti ORL operacijske dvorane. Oprema za mikrolaringoskopiju, rigidnu ezofagoskopiju i traheobronhoskopiju. Rad u operacijskoj dvorani (1 šk. sat).	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Četvrtak 1. 3. 2018.	8.00 – 9.45	Predavanje (x2)	P17 - Dobročudni i zloćudni tumori ždrijela. Dobročudni tumori grkljana. P21 - Zloćudni tumori grkljana i hipofarinksa. Kirurgija tumora grkljana i hipofarinksa. Govorna rehabilitacija. Disekcije vrata.	Prof. dr. sc. V. Petric
	10 – 11.30	Seminar (x2)	S7 - Krvarenja u ORL području. S8 - Strano tijelo u ORL području.	Prof. dr. sc. V. Petric
	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-5	V17 - Trahealna kanila: vrste, toaleta, postavljanje. Skrb bolesnika s traheostomom. V16 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu (1 šk. sat) V11 - Anamneza u laringologiji, rad u ORL ordinaciji (1 šk. sat)	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Petak 2. 3. 2018.	8.00 – 9.45	Predavanje (x2)	P24 - Kirurško liječenje štitne žlijezde. P25 - Kirurško liječenje doštitne žlijezde.	Prof. dr. sc. V. Petric
	10 – 11.30	Predavanje (x2)	P22 - Čvor na vratu. Ciste vrata. Limfomi glave i vrata. Hemangiomi glave i vrata. P23 - Infekcije dubokih prostora vrata. Metastatski tumori vrata nepoznate primarne lokalizacije.	Doc. dr. sc. Branko Krišto
	12.30 – 14.45	Vježbe (x3) Skupine: 1-5	V18 - UZV, RTG, CT, MR u ORL području. Predstavljanje fizioloških i patoloških snimki. V19 - Osobitosti ORL operacijske dvorane. Oprema za mikrolaringoskopiju, rigidnu ezofagoskopiju i traheobronhoskopiju. Rad u operacijskoj dvorani. (2 šk. sata)	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Ponedjeljak 5. 3. 2018.	8.00 – 9.45	Predavanje (x2)	P14 - Kratka anatomija ždrijela. Tonzilarni problem. Adenoidne vegetacije. P15 - Adenotomija, tonzilektomija: indikacije i temeljni principi operacije.	Doc. dr. sc. M. Leventić
	10 – 11.30	Seminar (x2)	S5 - ISKRA smjernice za grlobolju I. S6 - ISKRA smjernice za grlobolju II.	Doc. dr. sc. M. Leventić
	12.30 – 15.30	Vježbe (x4) Skupine: 1-5	V6 - Orofaringoskopija. V10 - Anamneza u orofaringologiji, rad u ORL ordinaciji. V16 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu (1 šk. sat).	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević

Utorak 6. 3. 2018.	8.00 – 10.15	Predavanje (x3)	P9 - Nos i paranazalni sinusi: kratko embriologija, anatomija, fiziologija. Deformacije nosne piramide i septuma. P10 - Fizikalne pretrage nosa i PNS. Septoplastika, rinoplastika. Radiološke pretrage nosa i PNS. Tvorbe kože nosa; kirurško liječenje. Tumori nosne šupljine, PNS i nazofarinksa. P11 - Ozljede nosa. Strano tijelo u nosu. Upale kože nosa.	Doc. .dr. sc. B. Jelavić
	10.30 – 11.15	Seminar (x1)	S2 - Hitna stanja u rinologiji I. ARIA smjernice.	Doc. .dr. sc. B. Jelavić
	12.00 – 15.00	Vježbe (x4) Skupine: 1-5	V4 - Prednja rinoskopija. Postrinoskopija. V5 - Epistaksa: instrumenti i materijal za prednju i stražnju tamponadu nosa. V9 - Anamneza u rinologiji, rad u ORL ordinaciji.	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Srijeda 7. 3. 2018.	8.00 – 9.45	Predavanje (x2)	P12 - Epistaksa. Infekcijski rinitisi. Neinfekcijski rinitisi. P13 - Akutni rinosinitisi. Kronični rinosinitisi. Nosni polipi. Antrohoanalni polip.	Doc. .dr. sc. B. Jelavić
	10.00 – 10.45	Seminar (x1)	S3 - Hitna stanja u rinologiji II. EP3OS Europske smjernice za liječenje rinosinitisa u primarnoj praksi.	Doc. .dr. sc. B. Jelavić
	12.00 – 15.00	Vježbe (x4) Skupine: 1-5	V15 - Kabinet za endoskopiju u ORL. Rigidni i fleksibilni endoskopi za glavu u vrat. Otomikroskopija. V16 - Rad u stacionarnom dijelu Odjela i u ORL previjalištu (1 šk. sat) V19 - Osobitosti ORL operacijske dvorane. Oprema za mikrolaringoskopiju, rigidnu ezofagogoskopiju i traheobronhoskopiju. Rad u operacijskoj dvorani (2 šk. sata).	Skupina 1-Doc. dr. sc. M. Leventić Skupina 2-Doc. dr. sc. B. Jelavić Skupina 3-Dr. T. Sušac Skupina 4-Doc. dr. sc. B. Krišto Skupina 5-Dr. E. Knežević
Četvrtak 8. 3. 2018.	8.00 – 8.45	Predavanje (x1)	P18 - Bolesti velikih žlijezda slinovnica (sijaloadenitis, sijalolitijaza, neoplazme). Kirurško liječenje.	Doc. dr. sc. B. Jelavić
	9.00 – 9.45	Seminar (x1)	S9 - Endoskopija u ORL. Kirurško liječenje hrkanja.	Doc. dr. sc. M. Leventić
	10.00 - 11.30	Seminar (x2)	S10 - Kirurške regije vrata. S11 - Estetske operacije u ORL: aurikuloplastika, ritidoplastika, blefaroplastika.	Doc. dr. sc. B. Krišto
	12.00 – 15.45	Vježbe (x5) Skupine: 1-5	V20 - Praktične vještine naučene na vježbama: kolokvij (samostalno izvođenje vještina i pismeni test).	Doc. dr. sc. B. Jelavić Doc. dr. sc. M. Leventić Doc. dr. sc. B. Krišto Dr. E. Knežević Dr. T. Sušac

Nastavno štivo:

Obvezno:

1. Bumber Ž, Katić V, Nikšić-Ivančić M, Pegan B, Petric V, Šprem N i sur. Otorinolaringologija. Zagreb: Medicinska biblioteka, Naklada Ljevak; 2004.
2. Petric V, Jelavić B. Bolesti sluznica gornjih dišnih puteva. U: Šimić D, urednik. Bolesti sluznica – multidisciplinarni pristup. Zagreb: Medicinska naklada; 2011. str. 23-44.

Dopunsko:

3. Tambić Andrašević A, Baudoin T, Vukelić D, Mimica Matanović S, Bejuk D, Puževski D i sur. Smjernice ISKRA za grlobolju. Liječ Vjesn 2009; 131:181-91.
4. Thomas M, Yawn BP, Price D, Lund V, Mullol J, Fokkens W; European Position Paper on Rhinosinusitis and Nasal Polyps Group. EPOS Primary Care Guidelines: European Position Paper on the Primary Care Diagnosis and Management of Rhinosinusitis and Nasal Polyps 2007 - a summary. Prim Care Respir J.2008;17(2):79-89.

Predavanja i seminari održavat će se u Predavaonici SKB Mostar (8. kat).

Vježbe će se izvoditi na stacionarnom Odjelu za ORL SKB Mostar (6 kat), ORL poliklinici (prizemlje) i u operacijskoj ORL dvorani (1. kat).

Provjera znanja iz ORL sastoji se od praktičnoga dijela i usmenog dijela ispita.

Praktični kolokvij iz vještina naučenih na vježbama: održat će se nakon održane nastave iz ORL (8. ožujka 2018.). Sastoji se od:

1. Samostalno izvođenje vještina naučenih na vježbama – prisutnost na vježbama i položene vještine uvjet su za izlazak na završni ispit.
2. Pismeni test sastavljen od pitanja koja se odnose na tehniku izvođenja vještina u domenu otorinolaringologa. Svrha mu je potaknuti studente na kontinuirano učenje i pripremiti ih za završni usmeni ispit.

Završni ispit iz otorinolaringologije (usmeni): predrok - srijeda, 28. ožujka 2018. Ispitivači: prof. dr. sc. Vlado Petric, doc. dr. sc. Boris Jelavić, doc. dr. sc. Miro Leventić. Termini: 8.30 h, 9.30 h, 10.30 h, 11.30 h, 12.30 h. Mjesto održavanja ispita i raspodjela studenata po terminima bit će objavljeni na mrežnoj stranici fakulteta i na oglasnoj ploči.

Ostali redovni ispitni rokovi (1. – 4.) navedeni su u odjeljku D (str. 22).

ORL – Ispitna pitanja, ak. god. 2017. / 2018.

1. Otokopija: opis urednoga nalaza.
2. Radiološke pretrage uha (Schüller, Stenvers).
3. Upale vanjskoga uha: simptomi, otoskopski nalaz i liječenje
4. Otomikoza.
5. Strano tijelo u uhu.
6. Cerumen.
7. Glavne značajke uzdužnog prijeloma piramide temporalne kosti
8. Glavne značajke poprečnog prijeloma piramide temporalne kosti
9. Poremećaji u funkcioniranju Eustahijeve cijevi. Liječenje poremećaja.
10. Kronični sekretorni otitis.
11. Upale srednjega uha: simptomi, otoskopski nalaz i liječenje.
12. Kronična upala srednjega uha s kolesteatomom.
13. Kirurško liječenje kronične upale uha: indikacije, vrste operacija.
14. Otogene komplikacije: egzokranijalne i endokranijalne.
15. Glomus-tumor srednjega uha.
16. Otoskleroza.
17. Ozljede bukom i akustička ozljeda.
18. Paracenteza (mirinotomija): definicija, indikacije, osnove izvođenja.
19. Neurinom slušnog živca: simptomi, dijagnostika, liječenje.
20. Ménièreova bolest.
21. Vestibularni neuronitis.
22. Vrste oštećenja sluha (provodna, zamjedbena, mješovita).
23. Metode ispitivanja sluha (akometrija, tonska audiometrija, timpanometrija).
24. Svrha uporabe otoakustičke emisije i audiometrije evociranih potencijala.
25. Pet načina sistematizacije oštećenja sluha.
26. Osobitosti ispitivanja sluha u djece.
27. Nistagmus.
28. Simptomi iznenadnog jednostranog vestibularnoga oštećenja.
29. Vestibulogram: rotacijski pokus, monoauralni toplinski pokus.
30. Vrste deformacija nosne piramide.
31. Funkcije nosne šupljine
32. Nosni otpor i nosni ciklus
33. Fizikalne pretrage nosa.
34. Mjerenje mukocilijarne funkcije u nosu.
35. Citološke pretrage nosa.
36. Hoanalna atrezija.
37. Hematom nosnoga septuma.
38. Prijelom nosnih kostiju: klinička slika, liječenje, sudskomedicinski značaj.
39. Akutni rinitis: vrste, simptomi, liječenje.
40. Kronični rinitis: vrste.
41. Kronični neinfektivni rinitis: simptomi, rinoskopski nalaz, liječenje.
42. Akutni rinosinitis: definicija, uzroci, simptomi, dijagnostika, liječenje.
43. Kronični rinosinitis: definicija, uzroci, simptomi, dijagnostika, liječenje.
44. Rinosinusna polipoza.
45. Komplikacije sinuitisa: ekstrakranijalne i endokranijalne.
46. Celulitis i apsces orbite.
47. Zloćudni tumori nosne šupljine i paranazalnih sinusa.
48. Strana tijela u nosu.
49. Kamenci u nosu (rinoloti).
50. Epistaksa.
51. Dobraćudni tumori nazofarinksa: juvenilni angiofibrom (u: Petric V, Jelavić B. Bolesti sluznica gornjih dišnih puteva. U: Šimić D, urednik. Bolesti sluznica – multidisciplinarni pristup. Zagreb: Medicinska naklada; 2011. str. 35).
52. Zloćudni tumori nazofarinksa: planocelularni karcinom (u: Petric V, Jelavić B. Bolesti sluznica gornjih dišnih puteva. U: Šimić D, urednik. Bolesti sluznica – multidisciplinarni pristup. Zagreb: Medicinska naklada; 2011. str. 36-7).
53. Orofarinkoskopija: opis urednoga nalaza.
54. Anatomija, embriologija i histologija tonzila. Limfno tkivo ždrijela i vrata - Waldeyerov ždrijelni limfatični prsten. Opis svih tonzila.
55. Obrambena uloga tonzilarnoga tkiva – imunologija.
56. Akutni tonzilitis: uzroci, klinička slika, liječenje.

57. Kronični tonzilitis: uzroci, klinička slika, liječenje.
58. Komplikacije tonzilitisa.
59. Akutni faringitis.
60. Kronični faringitis.
61. Tonzilarni problem.
62. Tonzilektomija: indikacije i kontraindikacije (prema ISKRA smjernicama u: Petric V, Jelavić B. Bolesti sluznica gornjih dišnih puteva. U: Šimić D, urednik. Bolesti sluznica – multidisciplinarni pristup. Zagreb: Medicinska naklada; 2011. str. 34).
63. Adenoidne vegetacije. Indikacije i kontraindikacije za adenoidektomiju.
64. Maligni tumori usne šupljine i ždrijela.
65. Maligni tumori orofarinksa: najčešće lokalizacije, klinička slika, liječenje.
66. Maligni tumori hipofarinksa: najčešće lokalizacije, klinička slika, liječenje.
67. Kirurško liječenje hrkanja.
68. Funkcionalni poremećaji slinjenja.
69. Bakterijski srijaloadenitisi.
70. Sijalolitijaza.
71. Dobroćudni tumori slinovnica.
72. Zloćudni tumori slinovnica.
73. Ranula.
74. Kirurgija velikih slinovnica: indikacije, vrste operacija.
75. Podjela limfnih čvorova vrata (regije vrata po Sloan-Kettering onkološkom centru).
76. Disekcije vrata: podjela, definicije. Str. 214. Str. 277.
77. Medijalna cista vrata (perzistirajući tiroglosalni kanal).
78. Metastaze na vratu. Limfni čvorovi vrata.
79. Estetska kirurgija nosa. Vrste rinoplastika.
80. Ritidoplastika.
81. Blefaroplastika.
82. Tumori štitnjače.
83. Indikacije za kirurgiju štitnjače. Vrste operacija.
84. Komplikacije kirurških zahvata na štitnjači. Str. 244.
85. Indikacije za kirurgiju doštitnih žlijezda. Vrste operacija za pojedine indikacije.
86. Kongenitalni laringealni stridor.
87. Zatvorene ozljede grkljana.
88. Jatrogene ozljede grkljana.
89. Akutni nespecifični laringitis: uzroci, simptomi, liječenje.
90. Akutni subglotični laringitis: uzroci, simptomi, liječenje.
91. Akutni supraglotički laringitis (Epiglottitis).
92. Kronični nespecifični laringitis: uzroci, simptomi, liječenje.
93. Polipi grkljana.
94. Vokalni noduli.
95. Reinkeov edem.
96. Papilomi grkljana.
97. Malignom supraglotisa: prvi simptomi, klinička slika, dijagnostika.
98. Malignom glotisa: prvi simptomi, klinička slika, dijagnostika.
99. Malignom subglotisa: prvi simptomi, klinička slika, dijagnostika.
100. Kirurško liječenje karcinoma grkljana: vrste operacija, osnovni principi.
101. Govor nakon totalne laringektomije: vrste rehabilitacije, govorni aparati.
102. Strana tijela jednjaka.
103. Strana tijela u dišnome putu.
104. Traheotomija: indikacije, osnove izvođenja.
105. Opis trahealne kanile. Dekanilman.
106. Komplikacije traheotomije. Njega traheotomiranoga bolesnika.
107. Konikotomija: indikacije, osnove izvođenja.

C2. MAKSILOFACIJALNA KIRURGIJA

(P - 8 sati, S - 6 sati, V - 6 sati, ukupno 20 sati po studentu/skupini)

NASTAVNE TEME

PREDAVANJA - MFK		
Oznaka	Naziv	Broj šk. sati
P1	Upale maksilofacijalne regije	1
P2	Traumatologija lica i čeljusti I	1
P3	Traumatologija lica i čeljusti II	1
P4	Tumori glave i vrata I	1
P5	Tumori glave i vrata II	1
P6	Malformacije lica	1
P7	Deformacije lica i čeljusti	1
P8	Rekonstrukcije i estetska kirurgija glave i vrata	1
		Ukupno: 8 školskih sati predavanja po studentu / skupini

SEMINARI - MFK		
Oznaka	Naziv	Broj šk. sati
S1	Odontogene upale – principi liječenja	1
S2	Osteosinteza mandibule i maksile – principi liječenja	1
S3	Disekcije vrata - klasifikacija	1
S4	Plastika usne i nepca – operacijske tehnike	1
S5	Prijeoperacijsko planiranje u ortognatskoj kirurgiji	1
S6	Klasifikacija kožnih reznjeva	1
		Ukupno: 6 školskih sati seminara po studentu / skupini

VJEŽBE - MFK		
Oznaka	Naziv	Broj šk. sati
V1	linički pregled bolesnika	1
V2	Šivanje rane na modelu	1
V3	Postavljanje IMF; OS u MFK regiji	1
V4	Lokalni reznjevi na glavi i vratu	1
V5	Postoperativna njega bolesnika	1
V6	Analiza prije- i poslijeoperacijskih Rtg snimki kod prijeloma kostiju lica	1
		Ukupno: 6 školskih sati vježbi po studentu / skupini

IZVEDBENI PLAN – SATNICA: MFK, ak. god. 2017. / 2018.

(P -8 sati, S - 6- sati, V -6 sati, ukupno 20 sati po studentu/skupini)

Dan	Vrijeme	Oblik nastave (broj sati) / Skupine	Sadržaj nastavne jedinice	Predavač/voditelj
Srijeda 14. 3. 2018.	8.00 – 10.15	Predavanje (x3)/ Svi	P1 – Upale maksilofacijalne regije P2 - Traumatologija lica i čeljusti I P7- Deformacije lica i čeljusti	Prof. dr. sc. V.Uglesić
	10.15 – 12.00	Seminar (x2) / Skupina A+B+C Skupina D+E+F	S1 – Odontogene upale – principi liječenja ----- - S2 – OS mandibule i maksile – principi liječenja	Prof. dr. sc. P. Knežević ----- Doc. dr. sc M. Jurić
	13.00 – 14.30	Vježbe (x2) / Skupine: A,B,C,D,E,F	V1 – Klinički pregled bolesnika V2 - Šivanje rane na modelu	Skupina A-Prof. dr. sc. V. Uglesić Skupina B-Prof. dr. sc. P. Knežević Skupina C-Doc. dr. sc. M. Jurić Skupina D-V asist M. Kordić Skupina E - V asist G. Šimić Skupina F – Doc. dr. sc. J. Novaković
Četvrtak, 15. 3. 2018.	8.00 – 10.15	Predavanje (x3)/ Svi	P4 – Tumori glave i vrata I P5 – Tumori glave i vrata II P8 – Rekonstrukcije i estetska kirurgija glave i vrata	Prof. dr. sc.V. Uglesić
	10.15 – 12.00	Seminar (x2) / Skupina A+B+C Skupina D+E+F	S3 – Disekcije vrata – klasifikacija ----- S4 – Plastika usne i nepca – operacijske tehnike	Prof. dr sc. P. Knežević ----- Doc. Dr. sc. M. Jurić
	13.00 – 14.30	Vježbe (x2) / Skupine: A,B,C,D,E,F	V3 – Postavljanje IMF; OS u MF regiji V4 – Lokalni režnjevi na glavi i vratu	Skupina A-Prof. dr. sc. V. Uglesić Skupina B-Prof. dr. sc. P. Knežević Skupina C-Doc. dr. sc. M. Jurić Skupina D-V asist M. Kordić Skupina E - V asist G. Šimić Skupina F – Doc. dr. sc. J. Novaković
Petak, 16.3. 2018.	8.00 – 9. 30	Predavanje (x2)/ Svi	P6 – Malformacije lica ----- P3 – Traumatologija lica i čeljusti II	Prof. dr. sc. P. Knežević ----- Doc. dr. sc. M. Jurić
	9.30 – 11.00	Seminar (x2) / Skupina A+B+C Skupina D+E+F	S5 – Prijeoperacijsko planiranje u ortognatskoj kirurgiji ----- S6 – Klasifikacija kožnih režnjeva	Prof. dr. sc. V. Uglesić ----- Prof. dr. sc. P. Knežević
	12.00 – 13.30	Vježbe (x2) / Skupine: A,B,C,D,E,F	V5 – Poslijeoperacijska skrb bolesnika V6 – Analiza prije- i poslijeoperacijskih Rtg snimki kod prijeloma kostiju lica	Skupina A-Prof. dr. sc. V. Uglesić Skupina B-Prof. dr. sc. P. Knežević Skupina C-Doc. dr. sc. M. Jurić Skupina D-V asist M. Kordić Skupina E - V asist G. Šimić Skupina F – Doc. dr. sc. J. Novaković

Nastavno štivo: Bagatin M, Virag M. Maksilofacijalna kirurgija. Zagreb: Školska knjiga; 1991.

Predavanja (P) i seminari (S) održat će se u Predavaonici SKB Mostar (8. kat).

Vježbe (P) obavljat će se na Odjelu za MFK SKB Mostar.

Vježbovne skupine (x 6): A, B, C, D, E, F. Seminarske skupine (x 2): A+B+C, D+E+F.

Kolokvij u obliku pismene provjere znanja održava se nakon održane nastave iz MFK.

Završni ispit iz MFK: predrok – utorak, 27. ožujka 2018. Točno vrijeme i mjesto održavanja bit će objavljeni na mrežnoj stranici MF Mostar i na oglasnoj ploči. Ostali redovni ispitni rokovi (1. – 4.) navedeni su u odjeljku D (str. 22).

MFK – Ispitna pitanja, ak. god. 2017. / 2018.

POPIS ISPITNIH PITANJA USMENOG DIJELA ISPITA:

1. Submandibularni apsces
2. Sublingvalni apsces
3. Pterigomandibularni apsces
4. Temporalni apsces
5. Prijelomi zigomatične kosti
6. Prijelomi mandibule
7. Prijelomi maksile LeFort II
8. «Blow out» prijelomi orbite
9. Radikalna disekcija vrata
10. Adenocistični karcinom
11. Karcinom maksilarnog sinusa
12. Baseocelularni karcinom
13. Progenija
14. Mikrogenija
15. Mandibularni mikrognatizam
16. Maksilarni mikrognatizam
17. Rascjepi nepca
18. Rascjepi usnice
19. Sekundarne operacije kod rascjepa usnice
20. Sekundarne operacije kod rascjepa nepca
21. Klasifikacija rascjepa prema embrioloskom razvoju?
22. Navedi ukratko osnove Hisove i Starkove teorije u embriologiji i patogenezi rascjepa?
23. Epidemiologija rascjepa - učestalost rascjepa, razlike u učestalosti u pojedinim rasama te po spolovima?
24. Kako danas etiološki tumačimo nastanak rascjepa usne i nepca?
25. Rascjepi u sklopu sindroma?
26. Kako danas možemo utjecati na prevenciju rascjepa?
27. Uloga nepčane pločice u liječenju rascjepa?
28. Nabroji vremenski slijed osnovnih primarnih kirurških zahvata u liječenju rascjepa usne i nepca?
29. Početak liječenja rascjepa, argumenti za rano i kasnije liječenje rascjepa nepca.
30. Kirurgija jednostranih rascjepa usne.
31. Kirurgija obostranih rascjepa usne.
32. Kirurgija rascjepa nepca.
33. Što ubrajamo u sekundarne zahvate na usni, a što na nepcu i kada radimo korekcije?
34. Uloga logopeda i ORL i vrijeme uključanja u liječenje rascjepa?
35. Uloga ortodonta u timskom liječenju rascjepa?
36. Što podrazumijevamo pod timskim liječenjem rascjepa i koje specijalnosti sudjeluju u timu?
37. Razlika konzervativne i kirurške terapije prijeloma donje čeljusti.
38. Vrste osteosinteze kod prijeloma donje čeljusti.
39. Što je to povoljan, a što nepovoljan smjer frakturne pukotine kod prijeloma donje čeljusti.

40. Što su direktni, a što indirektni prijelomi donje čeljusti.
41. Nabroji tipove frakturnih pukotine kod prijeloma donje čeljusti.
42. Komplikacije prijeloma donje čeljusti.
43. Što je to osteoplastika.
44. Razlika dvoslika kod uklještenja orbitalnog sadržaja i enoftalmusa.
45. Klinički znakovi prijeloma zigomatične kosti.
46. Rtg znakovi prijeloma zigomatične kosti.
47. Razlika u kliničkoj slici kod LeFort I i LeFort II prijeloma gornje čeljusti.
48. Što je to dentalna kompenzacija.
49. Uloga ortodonta u liječenju skeletnih deformiteta kostiju lica.
50. Kako razlikovati lažni od pravog mandibularnog prognatizma.
51. Kada operirati deformitete kostiju lica.
52. Trajanje intermaksilarne fiksacije kod ortognatskih operacije.
53. Kada početi aktivno liječiti deformitete kostiju lica.
54. Operacije kod mandibularnog prognatizma.
55. Operacije kod mandibularnog mikrognatizma.
56. Operacije kod maksilarnog mikro i retrognatizma.
57. Najčešći etiološki čimbenici deformitea kostiju lica
59. Limiti ortognatske kirurgije.
60. Najčešće komplikacije operacija deformiteta kostiju lica.
61. Lokalni i opći simptomi i znakovi upale.
62. Podjela upala maksilofacijalne regije.
63. Razlika empijema i apscesa
64. Anatomske značajke upala submandibularne regije
65. Anatomske značajke upala pterigomandibularne regije
66. Anatomske značajke upala bukalne regije
67. Anatomske značajke upale infratemporalnog i parotidnog područja
68. Rtg dijagnostika upala
69. Širenje odontogene upale
70. Dijagnostika i terapija medijastinitisa
70. Terapija odontogene upale
71. Indikacije za intraoralnu inciziju
72. Indikacije za ekstraoralnu inciziju
73. Intrakranijalne komplikacije upale
74. Terapija odontogene upale
75. Aktinomikoza
76. Tuberkuloza maksilofacijalne regije
77. Parotitis
78. Sialoadenitis
79. Heilitis
80. TNM klasifikacija
81. Intraoralni karcinom (općenito)
82. Epidemiologija intraoralnog karcinoma
83. Terapija intraoralnog karcinoma
84. Disekcija vrata
85. Commando operacija (povijest i indikacije)
86. Tumori maksilarnog sinusa
87. Podjela tumora maksilarnog sinusa
88. Diferencijalna dijagnoza zasjenjenja maksilarnog sinusa
89. Dijagnostika tumora maksilarnog sinusa
90. Benigni tumori kože
91. Rizične skupine za nastanak kožnih tumora
92. Planocelularni karcinom kože
93. Basocelularni karcinom kože
94. Melanom (epidemiologija)
95. Klasifikacija melanoma po Clarku i Breslowu
96. Terapija melanoma

C3 . DENTALNA MEDICINA

Ova nastavna grana na Medicinskom fakultetu u Mostaru bavi se izučavanjem: uspostave stalne i mliječne denticije, anomalije boje, veličine i oblika zubi, bolesti zubi, parodontalne bolesti, indikacije za ekstrakciju zubi, rehabilitacija izgubljenih zubi, anestezije u gornjoj i donjoj čeljusti, principi stomatološke propedeutike, implantološkim principima u terapiji bezubosti, te cjelodnevne vježbe u nastavnim bazama-stomatološkim poliklinikama, koje se bave područjima oralne kirurgije, dentalne i oralne patologije, parodontologije, ortodonticije i stomatološke protetike.

Predavanja i seminari održat će se u predavaonici SKB Mostar (8. kat)

Vježbe će se održati u Stomatološkoj službi Doma zdravlja u Mostaru i privatnim stomatološkim ustanovama koje imaju ugovor sa MF Mostar.

Završni ispit (predrok) iz Dentalne medicine u obliku pismenog testa: ponedjeljak, 26. ožujka 2018. Točno vrijeme i mjesto održavanja bit će objavljeni na mrežnoj stranici MF Mostar i na oglasnoj ploči. Ostali redovni ispitni rokovi (1. – 4.) navedeni su u odjeljku D (str. 22).

C 3.1. NASTAVNE TEME – DENTALNA MEDICINA

	Predavanja	
1.	Kratak osvrt na povijest stomatologije	1 sat
2.	Anatomija oralnog područja	1 sat
3.	Bolesti zubi, klinička slika, dijagnoza i liječenje	2 sata
4.	Obilježavanje i predstavljanje zubi u praksi	1 sat
5.	Indikacije za vađenje zubi	1 sat
6.	Oralne manifestacije krvnih, kožnih i drugih općih bolesti na oralnim strukturama	2 sata
7.	Egzogene i endogene bolesti oralnih sluznica	1 sat
8.	Žarišna zbijana i žarišne bolesti po sustavima	1 sat
9.	Dentooralno zdravlje	1 sat
10.	Dijagnostički postupak u stomatologiji	1 sat
	Seminari	
1.	Indikacije za vađenje zubi	1 sat
2.	Anestezije u gornjoj i donjoj čeljusti i polja analgezije	1 sat
3.	Vrste boli na oralnim strukturama i dif. dijagnoza	1 sat

	Vježbe	
1.	Upoznavanje instrumenata za ekstrakciju mliječnih i stalnih zubi. Pripreme bolesnika za ekstrakciju zubi.	1 sat
2.	Dijagnoza, klinička slika i terapija okluzalnih malformacija praktičan (prikaz sa slikama i modelima)	1 sat
3.	Sanacija karijesa i endodontski tretmani, punjenje korijesnog kanala	1 sat
4.	Etiologija, klinička slika i terapija parodontnih bolesti. (Prikaz na slikama i modelima)	1 sat
5.	Implantološki principi u terapiji bezubosti (Izvesti po jedan operativni zahvat za implantat)	1 sat

C 3.2. IZVEDBENI PLAN – SATNICA: DENTALNA MEDICINA, ak. god. 2017. / 2018.

(P -12 sati, S - 3 sati, V -5 sati, ukupno 20 sati po studentu/skupini)

Dan	Sat	Tema	Oblik nastave	Skupina	Nastavnik
Petak. 9. 3. 2018.	8.15- 13.00	Kratak osvrt na povijest stomatologije Anatomija i histologija oralnog područja Bolesti zubi, klinička slika, dijagnoza i terapija Anestezije u gornjoj i donjoj čeljusti i polja analgezije	Predavanje Predavanje Predavanje (x2) Seminar	Svi	Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent.
Ponedjeljak 12. 3. 2018.	8.15- 13.00	Oralne manifestacije krvnih,kožnih i drugih općih bolesti na oralnim strukturama ----- Indikacije za vađenje zubi Vrste boli na oralnim strukturama i . Dif. Dijagnoza. Indikacije za vađenje zubi	Predavanje (x2) ----- Predavanje Seminar Seminar	Svi	Dr. sc. Sanja Jurišić, dr. med. dent. ----- Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent.
Utorak 13. 3. 2018.	8.15- 13.00	Dentooralno zdravlje Dijagnostički postupak u stomatologiji Egzogene i endogene bolesti oralnih sluznica Žarišna zbitvana i žarišne bolesti po sustavima Obilježavanje zubi i način predstavljanja u stom. praksi	Predavanje Predavanje Predavanje Predavanje	Svi	Dr. sc. Sanja Jurišić, dr. med. dent.

Za izvođenje vježbi osniva se 6 skupina studenata (A;B;C;D;E;F). Vježbe će se izvoditi prema donjem rasporedu.

C 3.3. KLINIČKE VJEŠTINE NA VJEŽBAMA, VODITELJI VJEŽBI, MJESTO ODRŽAVANJA VJEŽBI IZ DENTALNE MEDICINE

Vježbe će se izvoditi 9., 12. i 13. ožujka 2018. godine na poliklinikama dentalne medicine u Mostaru.

Stupnjevi obučenosti studenta u nastavi:

1= teorijsko poznavanje izvedbe vještine

2= promatrao izvedbu vještine, ali ju nije sam izveo

3= vještinu izvodi samostalno, ali ne rutinski

4= vještinu izvodi rutinski

Klinička vještina	Razina osposobljenosti				Potpis nastavnika voditelja vježbi
	1	2	3	4	
1. Manipuliranje instrumentarijem u stomatološkom pregledu 2. Pregled usne šupljine: jezika, gingive, boje zubi, površine jezika (papilarni pokrivač), bukalne sluznice. 4. Definicija, dijagnoza i terapija okluzalne anomalije ----- Etiopatogeneza parodontopatija Dif. Dijagnoza gingivalnog sulkusa i parodontnog džepa 5. Dijagnoza perikoronitisa i incizija apscesa 6. Tehnike četkanja zubi, prikaz na modelu 7. Samostalne bolesti i manifestacija općih bolesti u ustima (dif. dijagnoza) 8. Gingivitis i stomatitis (dif. dijagnoza) 9. Indikacije i kontraindikacije za ekstrakciju mliječnih i trajnih zubi 10. Poluge i kliješta za ekstrakciju zubi (mliječnih i trajnih) 11. Anestezije u gornjoj i donjoj čeljusti, živci i anestezirana područja 12. Zaustavljanje krvarenja nakon ekstrakcije zubi 13. Repozicija luksiranog zuba					Vrijeme izvođenja vježbi i skupine (vidjeti dodatak)
					Ines Musa-Trolić, dr. med. dent. Poliklinika Dr. Musa
					Ines Musa-Trolić, dr. med. dent. Poliklinika Dr. Musa
					----- Dr. sc. Sanja Jurišić, dr. med. dent. Poliklinika Dr. Jurišić
					Ivona Musa-Leko, dr. med. dent. Poliklinika Dr. Musa
					Ivona Musa-Leko, dr. med. dent. Poliklinika Dr. Musa
					Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent. Dom Zdravlja Mostar
					Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent. Dom zdravlja Mostar
				Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent. Dom zdravlja Mostar	
				Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent. Dom zdravlja Mostar	
				Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent. Dom zdravlja Mostar	

Satnica vježbi za skupine A, B, C, D, E, F.

	Petak 9. 3. 2018.		Ponedjeljak 12. 3. 2018.		Utorak 13. 3. 2018.	
Asistent:	13:30-14:15	14:20-15:05	13:30-14:15	14:20-15:05	13:30-14:15	14:20-15:05
Musa-Trolić	A	F	E	D	C	B
Šarac	B	A	F	E	D	C
Jurišić	C	B	A	F	E	D
Musa-Leko	D	C	B	A	F	E
Ćubela	E	D	C	B	A	F

C 3.4. U nastavi iz Dentalne medicine sudjeluju:

- Doc. dr. sc. Mladen Ćubela, dr. med. dent., voditelj vježbi za područje implantologije u dentalnoj medicini.
- Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent., spec. oralne kirurgije, viši asistent za područje vježbi iz oralne kirurgije;
- Dr. sc. Sanja Jurišić, dr. med. dent, specijalist oralne medicine i parodontologije, viši asistent za područje vježbi iz parodontologije;
- Ivona Musa-Leko, dr. med. dent., specijalist oralne medicine i parodontologije, asistent za područje vježbi iz oralne medicine;
- Ines Musa-Trolić, dr. med. dent., specijalist, asistent za područje vježbi iz ortodontcije.

C 3.5. Literatura za ispit:

1. Berislav Topić: Klinička slika, dijagnoza i terapija bolesti oralne sluznice. Grafotisak, Grude, 2004.
2. Ante Ivanković: Stomatologija za medicinare. FRAM, Mostar, 2004.

C 3.6. Ispitna pitanja iz Dentalne medicine za 2017. /2018. godinu

1. Opišite usnu šupljinu (vestibulum i cavum oris).
2. Značaj infraorbitalnog područja za stomatološku praksu (inervacija i vaskularizacija zubi).
3. Elementi u donjoj čeljusti značajni za stomatološku praksu
4. Etiološki čimbenici oboljenja zubne pulpe (termički, fizikalne, kemijski, radijacijski, jetrogeni)
5. Obilježavanje mliječnih zubi i vrijeme erupcije.
6. Obilježavanje stalnih zubi i vrijeme erupcije.
7. Anomalije broja, veličine, oblika i boje zubi.
8. Edukativna zadaća stomatologije.
9. Preventivna zadaća stomatologije.
10. Tehnike četkanja zubi i jezika
11. Bolesti zubi (karijes i topografska podjela), zubne pulpe (klasifikacija po vrsti pato-histološkog procesa).

12. Čimbenici zubnoga kvara i oboljenja zubne pulpe.
13. Diferencijalna dijagnoza pulpalne, dentinske, parodontalne i reflektirane boli.
14. Eflorescencije kože i oralnih sluznica (iznad razine , ispod razine i u razini sluznice i kože).
15. Alergijske reakcije na oralnim tkivima
16. Gingivitis, stomatitis.
17. Lokalni čimbenici parodontopatije
18. Manifestacije trovanja na oralnim tkivima, (melanogene pigmentacije, živa i olovo)
19. Manifestacije općih bolesti (krvnih i kožnih) na oralnim sluznicama.
23. Maligni tumori na oralnim tkivima.
20. Tkiva parodontacija i parodontalne bolesti (klasifikacija prema patološkom procesu)
21. Parodontalni džep.
22. Klinička slika parodontne bolesti
23. Komplikacije pri anesteziji
24. Benigni tumori na oralnim tkivima.
25. Indikacije i kontraindikacije za ekstrakciju mliječnih zubi.
26. Indikacije i kontraindikacije za ekstrakciju stalnih zubi.
27. Provodna anestezija.
28. Anestezije u gornjoj čeljusti (živci i područje anelgezije).
29. Anestezije u donjoj čeljusti (živci i područje anelgezije).
30. Dislokacija ATM i terapija dislokacije mandibule.
31. Sastavni dijelovi parodontacija
32. Eflorescencije iznad razine oralne sluznice
- Eflorescencije ispod razine oralne sluznice
34. Provodne anestezije
35. Definirajte zubni karies
36. Teorije o nastanku zubnog karijesa
37. Čimbenici zubnog kvara (domaćin, uzročnik, okoliš i vrijeme)
38. Podjela karijesa po opsegu patološkog procesa
39. Egzogeni uzroci pulpitisa.

D. BOLESTI GLAVE I VRATA – OPĆE NAPOMENE O POLAGANJU ISPITA I NAČINU OCJENJIVANJA, SVI ISPITNI ROKOVI

Ishodi učenja se vrijednuju tijekom nastave kontinuiranom provjerom znanja (usmeno, pismeno) i usvojenim praktičnim vještinama na vježbama (rad na odjelu s bolesnicima), raspravama na seminarima, te na završnom ispitu (praktični, pismeni i usmeni).

Nastava iz predmeta je podijeljena u tri granska dijela. Svaki granski dio predmeta provodi svoj ispit. Konačna ukupna ocjena za cijeli predmet BGV računa se po posebnoj formuli od tri granske ocjene proporcionalno udjelu u nastavi i opterećenju studenata.

Ispitna stanka: od 16. ožujka do 26. ožujka 2018.

Ispitni rokovi:

Predrok - 26. ožujka (Dentalna medicina), 27. ožujka (MFK), 28. ožujka (ORL) 2018., 8.30 h.

1. Redovni rok – 26. lipnja 2018.; od 8.30 h do 15 h (Dentalna medicina, MFK, ORL).

2. Redovni rok – 9. srpnja 2018., od 8.30 do 15 h (MFK, Dentalna medicina); 10. srpnja 2018. u 8.30 h (ORL).

3. Redovni rok – 12. rujna 2018., 8.30 do 15 h (MFK, Dentalna medicina), 13. rujna 2018., 8.30 h (ORL).

4. Redovni rok – 27. rujna 2018., 8.30 h do 15 h (ORL, MFK, Dentalna medicina).

Prijavljivanje za ispit: prema općim pravilima Medicinskoga fakulteta.

Utvrđivanje jedinstvene ocjene za cijeli predmet: sukladno udjelu svake grane u ukupnom broju nastavnih sati opterećenju studenata, od pojedinačnih ocjena iz svake grane izračunava se jedna jedinstvena ocjena koja se unosi u studentsku knjižicu.

E. NASTAVNICI U PREDMETU BOLESTI GLAVE I VRATA:

1. Prof. dr. sc. Vlado Petric, dr. med., redoviti profesor, Medicinski fakultet u Zagrebu i Mostaru, grana Otorinolaringologija;
2. Prof. dr. sc. Vedran Uglešić, dr. med., izvanredni profesor, Stomatološki fakultet u Zagrebu, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Maksilofacijalna kirurgija;
3. Prof. dr. sc. Predrag Knežević, dr. med., izvanredni profesor, Stomatološki fakultet u Zagrebu, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Maksilofacijalna kirurgija;
4. Doc. dr. sc. Boris Jelavić, dr. med., Medicinski fakultet u Mostaru, grana Otorinolaringologija;
5. Doc. dr. sc. Miro Leventić, dr. med., Medicinski fakultet u Mostaru, grana Otorinolaringologija;
6. Doc. dr. sc. Mario Jurić, dr. med., Medicinski fakultet u Mostaru, grana Maksilofacijalna kirurgija;
7. Doc. dr. sc. Branko Krišto, dr. med. Medicinski fakultet u Mostaru, grana Otorinolaringologija;
8. Doc. dr. sc. Josip Novaković, dr. med., Medicinski fakultet u Mostaru, grana Maksilofacijalna kirurgija;
9. Doc. dr. sc. Mladen Ćubela, dr. med. dent., Medicinski fakultet u Mostaru, grana Dentalna medicina
10. Dr. sc. Sanja Jurišić, dr. med. dent., viši asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Dentalna medicina;
11. Dr. sc. Zdenko Šarac, dr. med. dent., viši asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Dentalna medicina;
12. Mr. sc. Mario Kordić, dr. med., viši asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Maksilofacijalna kirurgija;
13. Mr. sc. Goran Šimić, dr. med., viši asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Maksilofacijalna kirurgija;
14. Ervin Knežević, dr. med., asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Otorinolaringologija;
15. Tomislav Sušac, dr. med., asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Otorinolaringologija;
16. Ivona Musa-Leko, dr. med. dent., asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Dentalna medicina;
17. Ines Musa-Trolić, dr. med. dent., asistent, Medicinski fakultet u Mostaru, grana Dentalna medicina.

F. KNJIŽICA KLINIČKIH VJEŠTINA

Stupnjevi obučenosti:

- 1= teorijsko poznavanje izvedba vještine
- 2= promatrao izvedbu vještine, ali ju nije sam izveo
- 3= vještinu izvodi samostalno, ali ne rutinski
- 4= vještinu izvodi rutinski

BOLESTI I OZLJEDE GLAVE I VRATA a Otorinolaringologija

Klinička vještina	Razina osposobljenosti				Potpis nastavnika
	1	2	3	4	
- radno mjesto za ORL pregled					
- instrumenti za ORL pregled				■	
- otoskopija				■	
- ispiranje zvukovoda				■	
- mikrotoaleta uha			■		
- akumetrijsko ispitivanje sluha		▲			
- audiometrija – tonski audiogram			■		
- timpanometrija		■			
- ispitivanje osjetila ravnoteže		■			
- toplinski pokus		■			
- ozljede uške – othematoma		■			
- paracenteza	■				
- lokalna aplikacija lijeka u uho				■	
- prednja rinoskopija				■	
- stražnja rinoskopija			■		
- anemizacija nosne sluznice		■			
- uzimanje obriska uha, nosa i ždrijela				■	
- displacement nosa		■			
- lavaža nosa		▲			
- vađenje stranoga tijela iz nosa			■		
- kateterizacija locus Kiesselbachi		■			
- prednja tamponada nosa			■		
- stražnja tamponada nosa		■			
- incizija hematoma ili apscesa nosa		■			
- propuhivanje tuba		■			

Klinička vještina	Razina osposobljenosti				Potpis nastavnika
	1	2	3	4	
- punkcija sinusa					
- redressement nosnih kostiju					
- incizija peritonzilarnog apscesa					
- biopsija u ORL području					
- indirektna laringoskopija					
- direktna laringoskopija (LMS)					
- promjena i toaleta trahealne kanile					
- ezofagoskopije rigidnim tubusom					
- traheobronhoskopija – temelji					
- postavljanje nazogastrične sonde					
- palpacija vrata					
- apsces i flegmona vrata					
- čvor na vratu					

Potpis voditelja predmeta: _____

b. Maksilofacijalna kirurgija

Klinička vještina	Razina osposobljenosti				Potpis nastavnika
	1	2	3	4	
klinički pregled u maksilofacijalnoj kirurgiji					
pregled temporomandibularnih zglobova					
palpacija vrata					
čitanje najčešćih Rtg snimaka kostiju lica					
određivanje okluzije					
biopsija					
citopunkcija					
incizija i drenaža apscesa maksilofacijalne regije					
šivanje rane					
toaleta i previjanje rane					
skidanje šavova					
repozicija temporomandibularnog zgloba					
tehnika pregleda kod prijeloma kostiju lica - posebnosti					
postavljanje i skidanje intermaksilarne fiksacije					

Potpis voditelja predmeta: _____

c. Dentalna medicina

Klinička vještina	Razina osposobljenosti				Potpis nastavnika
	1	2	3	4	
1. manipuliranje instrumentarijem u stomatološkom pregledu					
2. pregled usne šupljine: jezika, gingive, boje zubi, površine jezika (papilarni pokrivač), bukalne sluznice, dif. dijagnoza gingivalnog sulkusa i parodontnog džepa					
3. dijagnostika karijesne lezije, anomalije boje, broja, veličine i oblika zubi					
4. dijagnoza okluzalne anomalije					
5. dijagnoza perikoronitisa i incizija apscesa					
6. tehnike četkanja zubi, prikaz na modelu					
7. samostalne bolesti i manifestacija općih bolesti u ustima (dif. dijagnoza)					
8. gingivitisi i stomatitisi (dif. dijagnoza)					
9. indikacije i kontraindikacije za ex. mliječnih i trajnih zubi					
10. poluge i kliješta za ekstrakciju zubi (mliječnih i trajnih)					
11. anestezije u gornjoj i donjoj čeljusti, živci i anestezirana područja					
12. zaustavljanje krvarenja nakon ekstrakcije zubi					
13. repozicija luksiranog zuba					

Potpis voditelja predmeta _____